

ฟ้องขอให้ยกเลิกการสร้างเมรุเผาศพ...ใกล้บ้าน !!

โดย นายปกรทอง

แม้ว่าการเกิด แก่ เจ็บ และตาย จะเป็นเรื่องที่ใคร ๆ ไม่อาจหลีกเลี่ยงหนีพ้นได้ก็ตาม !!

แต่ทว่า... หากจะมีการสร้างเมรุเผาศพบริเวณใกล้ ๆ บ้าน ก็คงไม่มีใครใคร่ยินดีใช้ไหมครับ !

ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า... นอกจากความกังวลในเรื่องมลภาวะของควัน กลิ่น และเถ้าละออง ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงแล้ว บางท่านก็อาจจะมีกังวลเกี่ยวกับสิ่งที่เราไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าอีกด้วย...แต่ทว่าผู้ที่เกิด “ความกลัว ความกังวล การคาดคะเน” ดังกล่าว จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ยกเลิกการสร้างได้หรือไม่ หากเมรุเผาศพยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จและวิธีการเผาเป็นระบบปิด เช่นคดีที่นายปกรทองนำมาเล่าสู่กันฟังวันนี้

กรณีชาวบ้านจำนวน ๓ ราย ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการที่วัดในหมู่บ้านได้ร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอ**ทำการก่อสร้างเมรุเผาศพ** โดยจุดที่ทำการก่อสร้างนั้นอยู่ห่างจากบ้านของชาวบ้านทั้งสามรายประมาณ ๒๐ เมตร ซึ่งอาจทำให้เกิดฝุ่นละอองเถ้าถ่านตกใส่หลังคาหรืออาจปลิวเข้าไปในบ้านและปะปนกับอากาศ อาหาร น้ำดื่ม ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคต่าง ๆ จนอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของพวกตนและครอบครัวได้

ชาวบ้านดังกล่าวต้องการให้จุดที่จะสร้างเมรุอยู่ห่างจากบริเวณที่กำหนดไว้แต่เดิมอีก ๑๕ เมตร โดยได้ร้องเรียนไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอ แต่ก็ไม่เป็นผล จึงยื่นฟ้องผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ - ๓ ตามลำดับ) ต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลพิพากษายกเลิกการก่อสร้างเมรุเผาศพที่พิพาท

กรณีนี้... ศาลปกครองสูงสุดได้รับฟังข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ แล้ววินิจฉัยว่า ผู้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จะต้องเป็นผู้ที่**ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้** อันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เมื่อข้อเท็จจริงในขณะฟ้องคดี เมรุเผาศพที่พิพาทยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จโดยยังไม่ได้ติดตั้งเตาเผา ดังนั้นจึงยังไม่เกิดฝุ่นละอองและเถ้าถ่านหรือผลกระทบตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาแต่อย่างใด อีกทั้งวิธีการเผาศพดังกล่าวเป็นการเผาในระบบปิด ซึ่งฝุ่นละอองและเถ้าถ่านที่เกิดจากการเผาศพจะไม่ฟุ้งกระจาย ความเดือดร้อนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างมาจึงเป็นการคาดคะเน และยังรับฟังไม่ได้ว่าการดำเนินการเผาศพจากเมรุที่พิพาทจะทำให้เกิดฝุ่นละอองและเถ้าถ่าน มลภาวะทางอากาศ หรือการปนเปื้อนในอาหารและน้ำดื่ม หรือไม่ อย่างไร

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงยังมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามที่จะมีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส. ๑๙/๒๕๕๙)

จากคำวินิจฉัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่จะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนั้น ต้องเป็น**ความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ได้รับหรืออาจจะได้รับโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้** แต่มิใช่ความเดือดร้อนหรือเสียหายที่เกิดจากการคาดหมายหรือคาดคะเนในอนาคตซึ่งยังไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ กรณีนี้หากต่อมาผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการใช้เมรุเผาศพดังกล่าว ก็ถือเป็นผู้มีสิทธินำคดีมาฟ้องได้ครับ !

(ปริกษาคดีปกครอง ได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก
www.admncourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)